

Försäkrings- marknaden

Kvartal 4, 2022

Publiceringsdatum: 2023-02-15

Innehåll

Svensk Försäkring är försäkrings- och tjänstepensionsföretagens branschorganisation. Svensk Försäkring arbetar för att öka kännedom om försäkringars betydelse i samhället och för ett högt förtroende för försäkringsbranschen. Statistiken som Svensk Försäkring tillhandahåller är en del av en branschgemensam infrastruktur och presenteras på Svensk Försäkrings webbplats, www.svenskforsakring.se/statistik. Detaljerade data finns i Svensk Försäkrings statistikdatabas, www.svenskforsakring.se/statistik/statistikdatabas/.

Varje kvartal presenterar Svensk Försäkring rapporten "Försäkringsmarknaden". Det är en sammanställning av statistik om försäkringsmarknaden, till exempel i form av utbetalda försäkringsersättningar, premieinkomster, marknadsandelar, totalavkastning och antal skadeanmälningar. Uppgifterna är i huvudsak baserade på svenskägda företags tillsynsrapportering till Finansinspektionen. Svensk Försäkring samlar också in motsvarande uppgifter från stora utlandsägda filialer. Därutöver samlar Svensk Försäkring in fristående uppgifter från försäkrings- och tjänstepensionsföretagen. Uppgifterna i diagrammen 6, 7 och 14 är enbart baserade på data som samlas in av Svensk Försäkring.

Nedan visas en förteckning över de diagram som ingår i denna rapport.

Försäkringsmarknaden

- Diagram 1 Utbetalda försäkringsersättningar
Diagram 2 Premieinbetalningar

Skadeförsäkringsmarknaden

- Tabell 1 Inbetalda premier till skadeförsäkringar
Diagram 3 Premieinkomster för skadeförsäkringsföretag, årsvärden (summan av de fyra senaste kvartalen), fördelat per produktområde
Diagram 4 Premieinkomster för skadeförsäkringsföretag fördelat per produktområde
Diagram 5 Marknadsandelar för skadeförsäkringsföretag i procent av årliga premieinkomster, per företag/företagsgrupp
Diagram 6 Antal anmälda skador inom egendomsförsäkringar, årsvärden (summan av de fyra senaste kvartalen), fördelat per försäkringsgren
Diagram 7 Antal anmälda skador inom egendomsförsäkringar per försäkringsgren

Pensions- och livförsäkringsmarknaden

- Tabell 2 Inbetalda premier till pensions- och livförsäkringar
Diagram 8 Inbetalda premier till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar, årsvärden (summan av de fyra senaste kvartalen), fördelat per produktområde
Diagram 9 Inbetalda premier till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar per produktområde
Diagram 10 Marknadsandelar i procent av årliga inbetalda premier till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar, per företag/företagsgrupp
Diagram 11 Livförsäkringssparande, konkurrensutsatta försäkringar
Diagram 12 Livförsäkringssparande fördelat på sparform, konkurrensutsatta försäkringar
Diagram 13 Inflyttat försäkringskapital per produktområde
Diagram 14 Genomsnittlig totalavkastning på tillgångar som förvaltas av svenska livförsäkrings- och tjänstepensionsföretag

Dataunderlag till Försäkringsmarknaden finns i statistikdatabasen

Underlagen till samtliga diagram och tabeller som presenteras i Försäkringsmarknaden finns i statistikdatabasen, via följande länk:

[Dataunderlag till rapporten Försäkringsmarknaden](#)

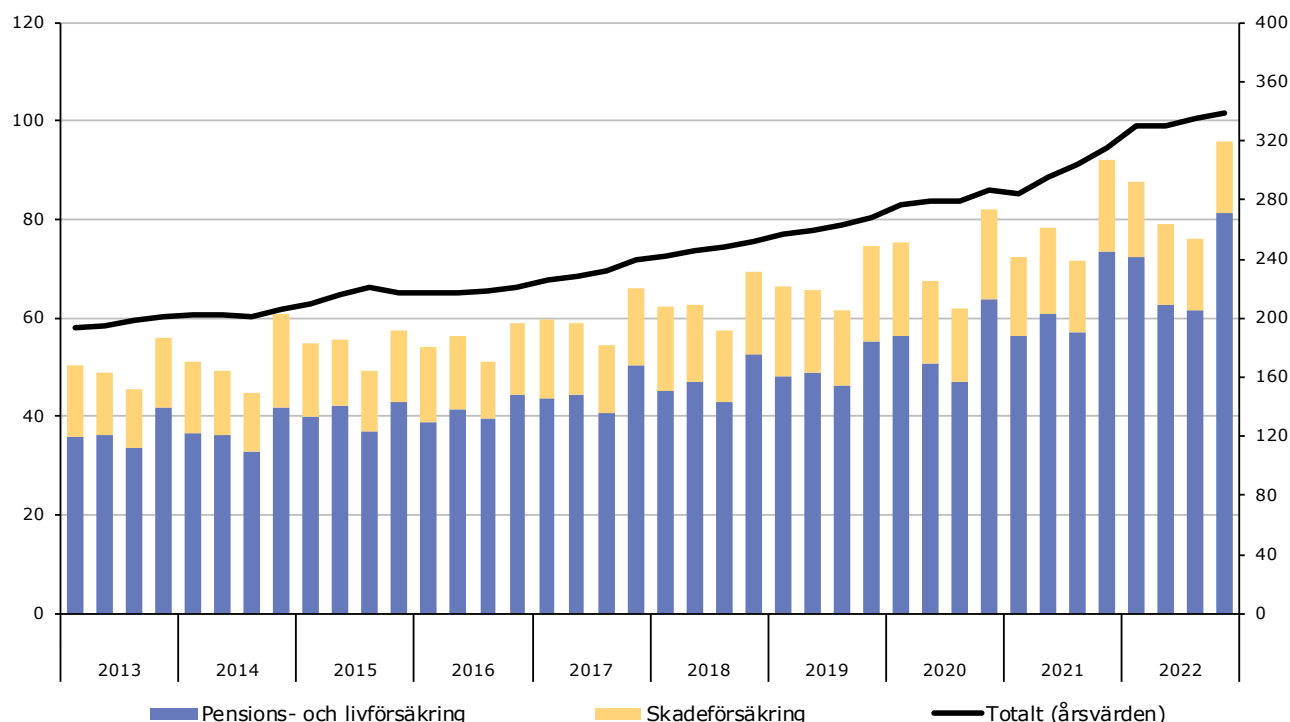
Försäkringsmarknaden

Under det fjärde kvartalet 2022 betalade försäkrings- och tjänstepensionsföretagen ut nästan 96 miljarder kronor i försäkringsersättningar. Knappt 85 procent (81,2 miljarder kronor) betalades ut från pensions- och livförsäkringar, och drygt 15 procent (14,7 miljarder kronor) betalades ut från olika skadeförsäkringar (se diagram 1). Jämfört med kvartal 4 2021 har utbetalningarna inom pensions- och livförsäkringar ökat med drygt 10 procent (7,6 miljarder kronor) medan utbetal-

ningarna inom skadeförsäkring har minskat med drygt 21 procent (-3,9 miljarder kronor). Det rullande årsvärdet, det vill säga summan av de fyra senaste kvartalen, uppgick till knappt 339 miljarder kronor för kvartal 4 2022 vilket är högre än kvartalet innan. Sett ur ett längre perspektiv så har de års-visa totala utbetalningarna under de senaste tio åren ökat med 69 procent (138 miljarder kronor).

Diagram 1. Utbetalda försäkringsersättningar, 2013–2022

Kvartalsvärden (stapel, vänster axel) och rullande årsvärden (linje, höger axel)
Miljarder kronor

Anm.: I *Pensions- och livförsäkring* ingår både konkurrensutsatta och ej konkurrensutsatta försäkringar. Skadeförsäkring som finns hos livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen ingår sedan 2016K1 i kategorin *Skadeförsäkring*. För livförsäkrings- och tjänstepensionsföretag avser utbetalda försäkringsersättningar de utbetalningar som har gjorts till kunder inklusive återköp, utbetald återbäring på grund av återköp samt övrig utbetald återbäring. För skadeförsäkringsföretag avser utbetalda försäkringsersättningar de skadeersättningar som har utbetalats till kunder som drabbats av skada.

Källa: Svensk Försäkring

Antal försäkringsföretag i Sverige

I början av 2023 bestod försäkringsbranschen i Sverige av 278 företag, varav 244 var svenska företag och 34 var utlandsägda filialer som är verksamma i Sverige. Av de svenska företagen så var 28 livförsäkringsföretag, 16 tjänstepensionsföretag, 175 skadeförsäkringsföretag och 25 understödsföreningar. Tillsammans sysselsätter försäkrings- och tjänstepensionsföretagen omkring 23 000 personer i Sverige.

Tillstånd för att bedriva försäkringsverksamhet

Ett företag som vill bedriva försäkringsrörelse i Sverige måste ha ett tillstånd från Finansinspektionen (FI) enligt försäkringsrörelselagen (SFS 2010:2043). Utöver svenska och utländska försäkrings- och tjänstepensionsföretag finns även understödsföreningar. Understödsföreningarna ägnar sig åt inbördes bistånd för medlemmarna, till exempel en yrkesgrupp, utan att bedriva affärsmässig försäkringsrörelse. Vanliga ersättningar i understödsföreningar är pensioner, sjukförmåner eller begravningshjälp. Enligt nu gällande lag ska understödsföreningarna avvecklas på sikt och de ingår inte i redovisningen i denna rapport.

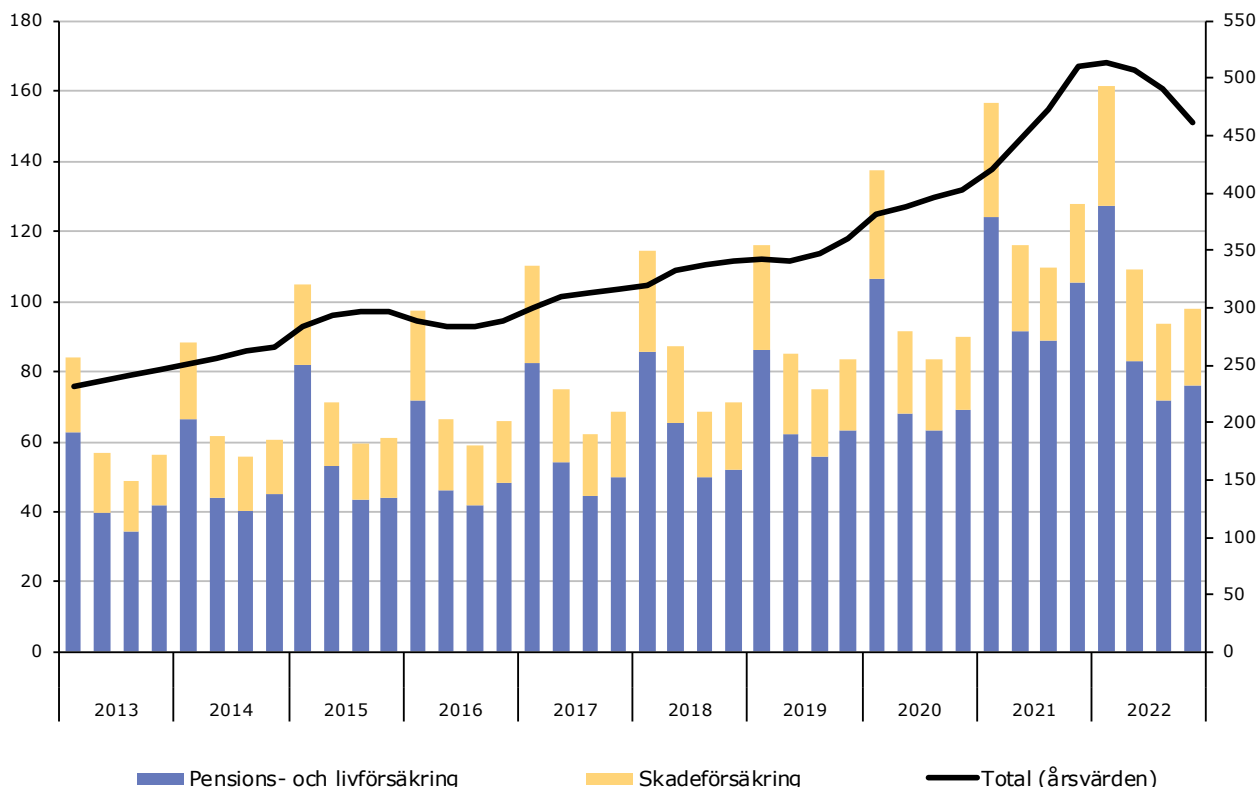
Det betalades in drygt 98 miljarder kronor till försäkrings- och tjänstepensionsföretagen i form av premier till olika försäkringar under det fjärde kvartalet 2022. Av de inbetalda premierna betalades 78 procent (76,0 miljarder kronor) in till pensions- och livförsäkringar, och 22 procent (22,1 miljarder kronor) betalades in till skadeförsäkringar (se diagram 2). Jämfört med det fjärde kvartalet 2021 har premieinbetalningarna till pension- och livförsäkringar minskat med 28 pro-

cent (-29,6 miljarder kronor) medan inbetalningarna till skadeförsäkringar har ökat något med 0,4 procent (78 miljoner kronor).

Det rullande årsvärdet, summan av de fyra senaste kvartalen, uppgick till knappt 461 miljarder kronor för kvartal 4 2022. Jämfört med för tio år sedan så har de årsvisa premieinkomsterna ökat med 87 procent (215,0 miljarder kronor).

Diagram 2. Premieinbetalningar 2013–2022

Kvartalsvärden (stapel, vänster axel) och rullande årsvärden (linje, höger axel)
Miljarder kronor

Anm.: Avser premieinkomster för skadeförsäkring och inbetalda premier (premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital) för pensions- och livförsäkring. I *Pensions- och livförsäkring* ingår både konkurrensutsatta och ej konkurrensutsatta försäkringar. Skadeförsäkring som finns hos livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen särredovisas i Finansinspektionens tillsynsrapportering sedan 2016K1, och ingår fr.o.m. samma kvartal i kategorin *Skadeförsäkring*.

Källa: Svensk Försäkring och SCB.

Inbetalda premier och utbetalda ersättningar

Premier för försäkring betalas in i förskott för ett visst försäkringsskydd under en viss tid. Det innebär att det vanligtvis finns en fördröjning mellan inbetalning av premie och utbetalning av en eventuell ersättning för de fall en skada uppstår. För pensions- och livförsäkringar dröjer det vanligtvis många år mellan inbetalning av premier och utbetalning i form av pension eller annat sparande. Premierna ska även täcka driftskostnader och andra kostnader, till exempel lokalkostnader och löner för försäkringsföretagens anställda.

Skadeförsäkringsmarknaden

De totala premieinkomsterna för skadeförsäkringar uppgick till 22,1 miljarder kronor under kvartal 4 2022.

Knappt 96 procent – 21,2 miljarder kronor – av premieinkomsterna kan hänföras till skadeförsäkringsföretag (se tabell 1). Även vissa livförsäkrings- och tjänstepensionsföretag har skadeförsäk-

ringar, främst i form av sjuk-, olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring. Drygt 4 procent – 0,9 miljarder kronor – av premieinkomsterna för skadeförsäkringar gick till livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen. Premieinkomster för skadeförsäkringar hos livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen ingår inte i den fortsatta redovisningen i denna rapport.

Tabell 1. Premieinkomster till skadeförsäkringar

Miljarder kronor och procent

Företagstyp Försäkringsgren	Kvartalsvärden		Förändring	
	2021K4	2022K4	Mdr kr	Procent
Skadeförsäkringsföretag	20,94	21,15	0,21	0,99
Sjuk-, olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring	2,59	2,83	0,23	8,95
Företags- och fastighetsförsäkring	3,90	4,02	0,11	2,95
Hem- och villaförsäkring	4,47	4,33	-0,14	-3,08
Trafik- och motorfordonsförsäkring	7,64	7,72	0,08	1,07
Övrig skadeförsäkring	2,33	2,25	-0,08	-3,61
Livförsäkrings- och tjänstepensionsföretag	1,05	0,92	-0,13	-12,24
Sjuk-, olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring	0,92	0,92	0,00	0,17
Övrig skadeförsäkring	0,13	0,00	-0,13	-100,00
Skadeförsäkring, totalt	21,99	22,06	0,08	0,36

Anm.: I *Företags- och fastighetsförsäkring* ingår även ansvarsförsäkring samt sjöfarts-, luftfarts- och transportförsäkring. I *Övrig skadeförsäkring* ingår övrig egendomsförsäkring (till exempel djurförsäkring och produktförsäkring), kredit- och borgensförsäkring, rättsskyddsförsäkring, assistansförsäkring, trygghetsförsäkring vid arbetsskada, inkomstförsäkring- och avgångsbidragsförsäkring.

Källa: Svensk Försäkring.

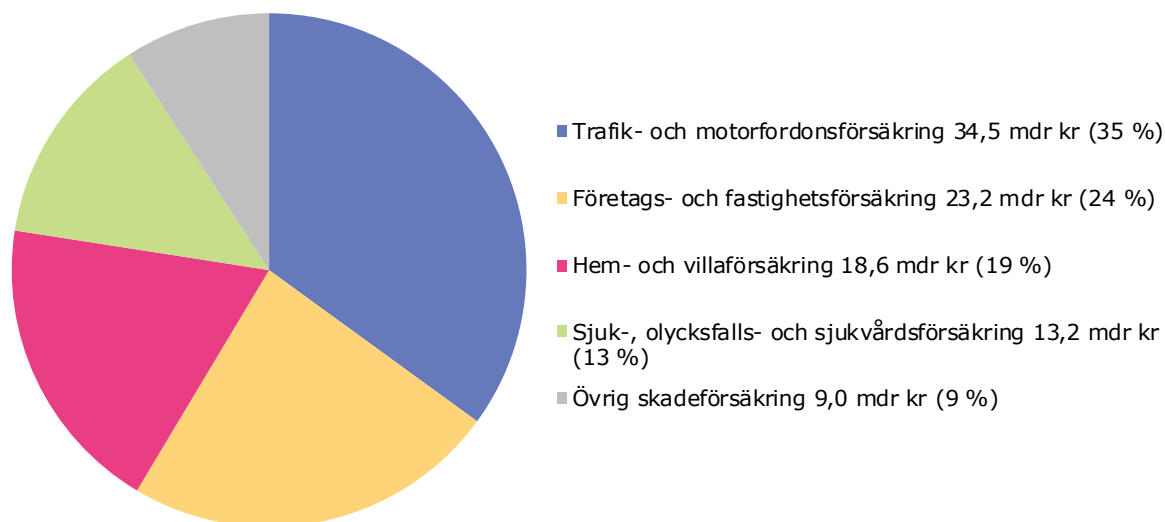
Under de senaste fyra kvartalen (2022K1-2022K4) uppgick premieinkomsterna till 98,6 miljarder kronor för skadeförsäkringsföretag. Premieinkomsterna för trafik- och motorfordonsförsäkringar utgjorde över en tredjedel (35 procent motsvarande 34,5 miljarder kronor) av dessa (se diagram 3).

Vidare utgjorde inbetalda premier till företags- och fastighetsförsäkringar 24 procent (23,7 miljarder kronor) av premieinkomsterna för skadeförsäk-

ringsföretagen under det senaste året. Hem- och villaförsäkringar stod för nästan en femtedel (19 procent eller 18,6 miljarder kronor) och sjuk-, olycksfalls- och sjukvårdsförsäkringar stod för 13 procent (13,2 miljarder kronor) av premieinkomsterna. Resterande skadeförsäkringar hos skadeförsäkringsföretagen omfattade 9 procent (9,0 miljarder kronor) av premieinkomsterna för skadeförsäkringsföretagen.

Diagram 3. Premieinkomster för skadeförsäkringsföretag fördelat per produktområde, årsvärden (summan av de fyra senaste kvartalen 2022K1-2022K4)

Miljarder kronor och andel i procent

Anm.: Skadeförsäkring som finns hos livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen ingår inte. I *Företags- och fastighetsförsäkring* ingår även ansvarsförsäkring samt sjöfarts-, luftfarts- och transportförsäkring. I *Övrig skadeförsäkring* ingår övrig egendomsförsäkring (till exempel djurförsäkring och produktförsäkring), kredit- och borgensförsäkring, rättsskyddsförsäkring, assistansförsäkring, trygghetsförsäkring vid arbetsskada, inkomstförsäkring och avgångsbidragsförsäkring.

Källa: Svensk Försäkring.

Diagram 4 visar premieinkomster per kvartal för skadeförsäkringsföretagen fördelat på produktområde. Jämfört med motsvarande kvartal året innan har premieinkomsterna under det fjärde kvartalet 2022 ökat med 207 miljoner kronor – en ökning med 1 procent.

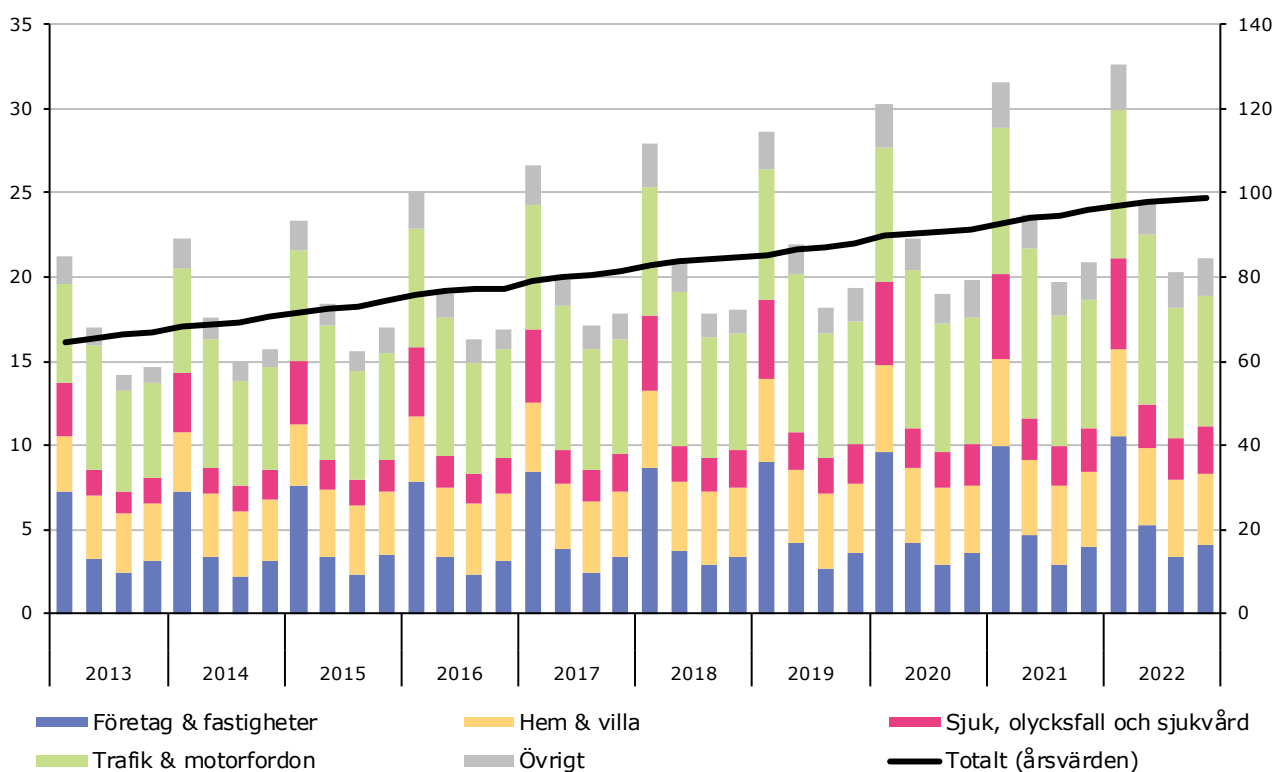
Premieinkomsterna för företag- och fastighetsförsäkringar har ökat med 2,9 procent (115 miljoner kronor) jämfört med kvartal 4, 2021. Vidare har premieinkomsterna för trafik- och motorfordonsförsäkringar ökat med 1,1 procent

(81 miljoner kronor). Hem- och villaförsäkringar har minskat med 3,1 procent (-138 miljoner kronor) jämfört med fjärde kvartalet 2021 och premieinkomsterna för sjuk-, olycksfalls- och sjukvårdsförsäkringar har ökat med 9,0 procent (232 miljoner kronor).

Premieinkomsterna har historiskt ökat stadigt under en längre tid. Under de senaste tio åren har de årliga premieinkomsterna för skadeförsäkringsföretag ökat med totalt 47 procent (31,6 miljarder kronor).

Diagram 4. Premieinkomster för skadeförsäkringsföretag per produktområde, 2013–2022

Kvartalsvärden (stapel, vänster axel) och rullande årsvärden (linje, höger axel)
Miljarder kronor

Anm.: Skadeförsäkring som finns i livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen ingår inte. I *Företags- och fastighetsförsäkring* ingår även ansvarsförsäkring samt sjöfarts-, luftfarts- och transportförsäkring. I *Övrig skadeförsäkring* ingår övrig egendomsförsäkring (till exempel djurförsäkringar och produktförsäkringar), kredit- och borgensförsäkring, rättskydds-försäkring, assistansförsäkring, trygghetsförsäkring vid arbetskada, inkomstförsäkring samt avgångsbidragsförsäkring.

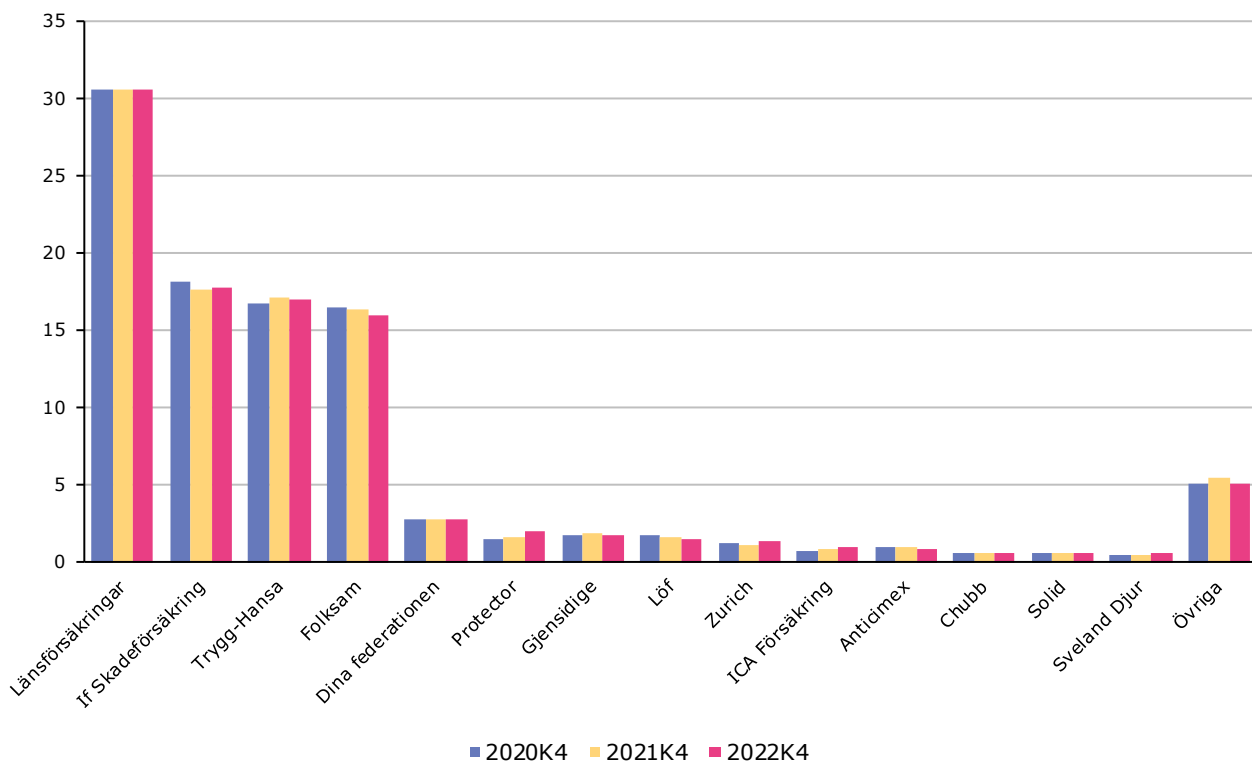
Källa: Svensk Försäkring.

Det rullande årsvärdet, summan av de fyra senaste kvartalen, för premieinkomsterna för skadeförsäkringsföretagen uppgick kvartal 4 2022 till totalt 98,6 miljarder kronor. Länsförsäkringar,

If Skadeförsäkring, Trygg Hansa och Folksam stod tillsammans för 81,5 procent av premieinkomsterna (se diagram 5).

Diagram 5. Marknadsandelar för skadeförsäkringsföretag i procent av årliga premieinkomster, per företagsgrupp/företag

Procent

Anm.: Diagrammet visar andelar av premieinkomster de senaste fyra kvartalen (rosa staplar) samt för motsvarande årsperioder ett respektive två år tidigare (gula respektive blå staplar). Premieinkomster för livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagens skadeförsäkringar ingår inte. Med anledning av samgåendet mellan Trygg-Hansa och Moderna från 2022K2 har marknadsandelarna summerats även historiskt i detta diagram i staplarna för Trygg-Hansa.

Källa: Svensk Försäkring.

Marknadsandelar i statistikdatabasen

Marknadsandelar för olika produktområden inom skadeförsäkringsmarknaden finns i statistikdatabasen:

[Snabba fakta om försäkringsföretagen](#)

Anmälda skador inom egendomsförsäkringar

Under de fyra senaste kvartalen, dvs första kvartalet 2022 till och med fjärde kvartalet 2022, anmäldes drygt 2,9 miljoner skador inom egendomsförsäkringar: motorfordonsförsäkring, trafikförsäkring, hemförsäkring, villahemförsäkring, fritidshusförsäkring, båtförsäkring samt företags- och fastighetsförsäkring (se diagram 6).

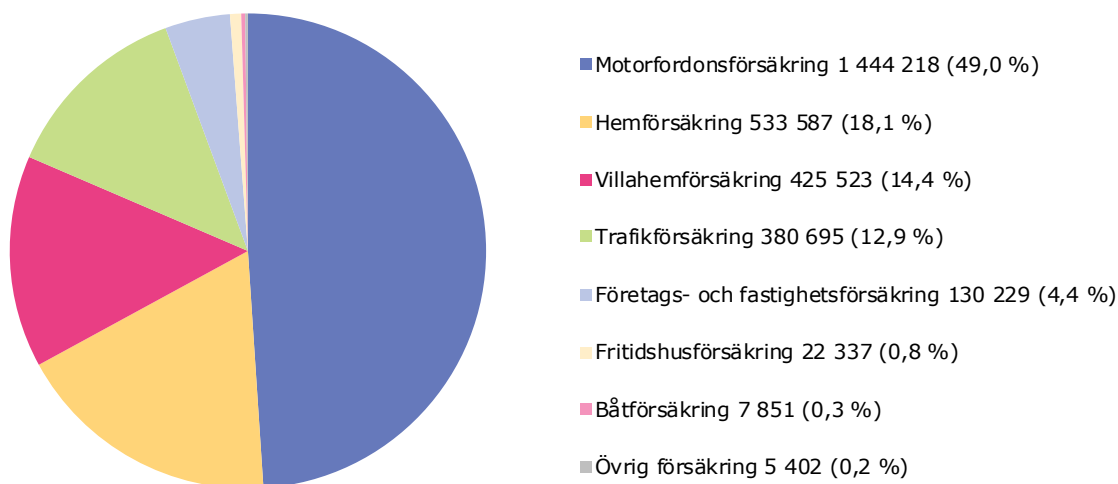
Nästan hälften (49 procent) av de anmälda skadorna under det senaste året var inom motorfordonsförsäkringar, som är ett frivilligt

komplement till den obligatoriska trafikförsäkringen.

Det är framför allt personbilar som skadas och det handlar mestadels om glasskador, till exempel skador på vindrutor, samt vagnskador. Till trafikförsäkringen, som är lagstadgad, anmäldes knappt 381 000 skador (13 procent av skadeanmälningarna). Omkring en tredjedel (33 procent) av de anmälda skadorna var inom hem- och villaförsäkringar.

Diagram 6. Antal anmälda skador inom egendomsförsäkringar, årsvärden (summan av de fyra senaste kvartalen 2022K1-2022K4)

Antal anmälda skador och andel i procent

Anm.: Omfattar även skador inom eventuella tilläggsförsäkringar. I *Övrig försäkring* ingår bland annat djurförsäkring och produktförsäkring.

Källa: Svensk Försäkring.

Trafikförsäkringen och kompletterande motorfordonsförsäkringar

Inom EU ska varje motordrivna fordon som brukas i trafik ha en *trafikförsäkring* som skyddar mot vissa skador som sker vid en olycka. För föraren som orsakat olyckan täcks dock inte skador på det egna fordonet. Som kompletterande skydd kan fordonsägaren teckna en separat *motorfordonsförsäkring*.

Trafikförsäkring krävs för motorfordon som brukas i trafik. Hit hör även vissa motorfordon som inte är registrerade, t.ex. motorfordon inom moped klass II, vilket bland annat innefattar vissa elcyklar. Fordon som är registrerade i trafik men saknar motor (till exempel släpvagnar och husvagnar) kräver inte trafikförsäkring.

Motorfordonsförsäkringar kan tecknas för alla fordon i trafik, även sådana som inte är registrerade i fordonsregistret. Motorfordonsförsäkringar kan även tecknas för ej motordrivna fordon, såsom släpvagnar och husvagnar.

Detaljerade uppgifter om bland annat orsaker till skada finns att hämta i Svensk Försäkrings statistikdatabas: www.svenskforsakring.se/statistik/statistikdatabas/.

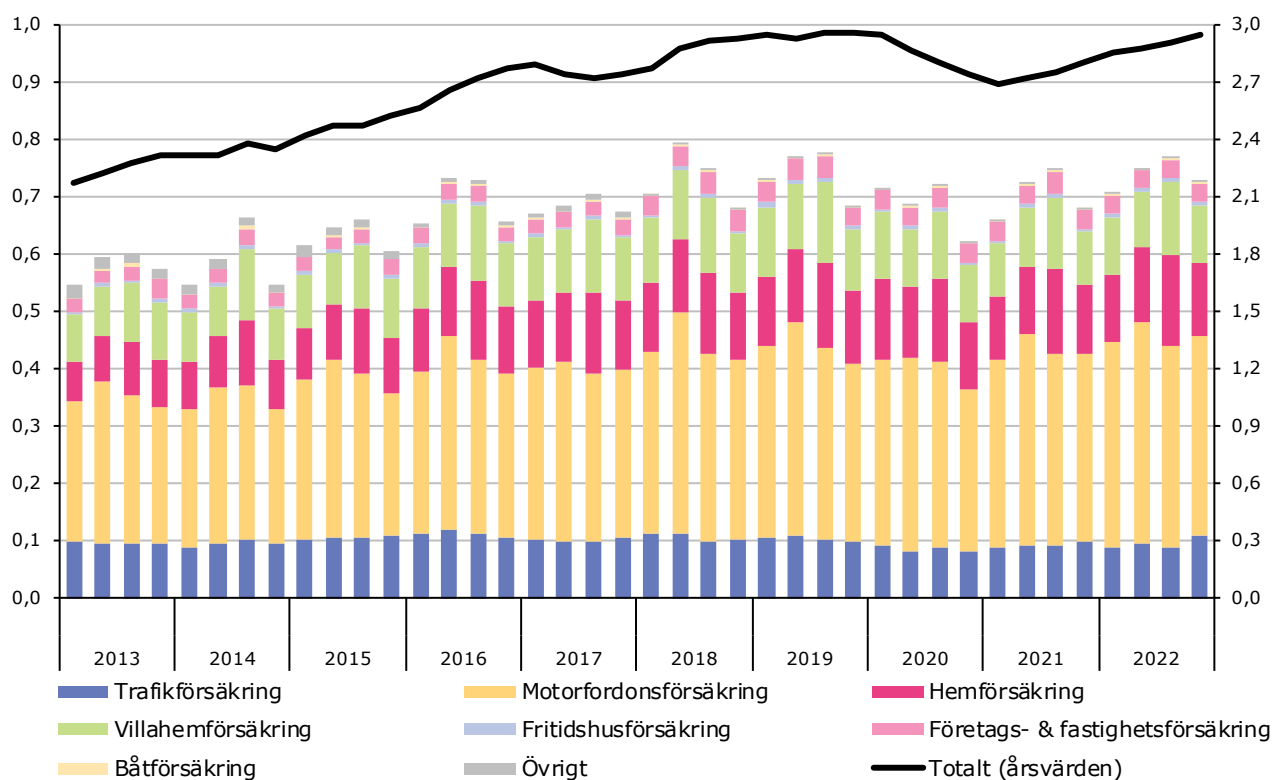
Antalet anmälda skador inom egendomsförsäkringar ökade med nästan 7 procent (46 700 skadeanmälningar) fjärde kvartalet 2022, jämfört med motsvarande kvartal året innan. Ökningen syns i nästan alla försäkringsgrenar. De största ökningarna har trafikförsäkringar och motorfordonsförsäkringar där antalet anmälda skador ökade med 12 respektive 5 procent (11 600 respektive 19 900 skadeanmälningar). Vidare ökade också antalet anmälda skador inom hemförsäkring med 5 procent (6 200 skadeanmälningar), villahemförsäkringen med 8 procent (7 500 skadeanmälningar), fritidshusförsäkringen med 2 procent (100 skadeanmälningar). Även

anmälda skador inom företags- och fastighetsförsäkringen ökade med nästan 3 procent (900 skadeanmälningar), jämfört med motsvarande kvartal året innan. Inom båt-försäkringen minskade i stället antalet anmälda skador med knappt 13 procent (- 200 skadeanmälningar) jämfört med motsvarande kvartal året innan.

Sett över längre tid så har antalet anmälda skador inom egendomsförsäkringar ökat markant. Under den senaste tioårsperioden har det rullande årsvärdet ökat med 27 procent, från drygt 2,3 miljoner till drygt 2,9 miljoner skadeanmälningar årligen.

Diagram 7. Antal anmälda skador inom egendomsförsäkringar, 2013–2022

Kvartalsvärden (stapel, vänster axel) och rullande årsvärden (linje, höger axel)
Antal miljoner skadeanmälningar

Anm.: Omfattar även skador inom eventuella tilläggförsäkringar. I Övrig försäkring ingår bland annat djurförsäkring och produktförsäkring.

Källa: Svensk Försäkring.

Hemförsäkring, villaförsäkring och villahemförsäkring

Hemförsäkring täcker alla saker som försäkringstagaren äger, hyr eller lånar för sitt privata bruk. Husägare kan som komplement till hemförsäkringen teckna en villahemförsäkring som även täcker skador som kan uppkomma på själva fastigheten eller tomten. En villahemförsäkring är en kombinerad hemförsäkring och villaförsäkring.

Pensions- och livförsäkringsmarknaden

Strax över 76 miljarder kronor betalades in i premier till pensions- och livförsäkringar under det fjärde kvartalet 2022. Av dessa inbetalningar så gick nästan 70 miljarder kronor till konkurrens-

utsatta försäkringar och drygt 6 miljarder kronor till ej konkurrensutsatta försäkringar (se tabell 2). Endast konkurrensutsatta försäkringar ingår i den fortsatta redovisningen i denna rapport.

Tabell 2. Inbetalda premier till pensions- och livförsäkringar

Produktområde	Kvartalsvärden		Förändring	
	2021K4	2022K4	Mdr kr	Procent
Konkurrensutsatt försäkring	94,13	69,85	-24,28	-25,80
Tjänstepensionsförsäkring via valcentral	12,33	13,64	1,32	10,67
Tjänstepensionsförsäkring utanför valcentral	20,47	20,81	0,34	1,66
Privat kapitalförsäkring	58,76	32,64	-26,13	-44,46
Privat pensionsförsäkring	0,47	0,41	-0,06	-12,93
Livförsäkring, övrigt	2,09	2,34	0,25	12,06
Ej konkurrensutsatt försäkring	11,45	6,16	-5,29	-46,18
Tjänstepensionsförsäkring utanför valcentral	10,69	5,62	-5,07	-47,43
Livförsäkring, övrigt	0,76	0,54	-0,22	-28,55
Pensions- och livförsäkring, totalt	105,57	76,01	-29,57	-28,01

Anm.: Tabellen visar inbetalda premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital. I *Övrig konkurrensutsatt försäkring* ingår premiebefrielseförsäkring, grupplivförsäkring och sjukförsäkring som inte tecknats av arbetsgivare i anslutning till anställning utan av "privat" försäkringstagare, där sjukförsäkring avser sådan som inte kan sägas upp av försäkringsföretaget och därför klassas som livförsäkringsrörelse. I *Övrig ej konkurrensutsatt försäkring* ingår premier för viss sjukförsäkring och grupplivförsäkring som inte är utsatta för konkurrens. Både företag och privatpersoner kan spara i privata kapitalförsäkringar.

Källa: Svensk Försäkring.

Konkurrensutsatta försäkringar och valcentraler

En *konkurrensutsatt försäkring* innebär att arbetsgivare eller anställd kan välja mellan flera försäkringsgivare. Det finns ej konkurrensutsatta tjänstepensionsförsäkringar, där denna möjlighet inte ges. Utöver vissa tjänstepensionsförsäkringar så räknas Alectas sjukförsäkrings- och premiebefrielsepremier och samtliga premier till Afa Livförsäkring, Afa Sjukförsäkring samt Afa Trygghetsförsäkring som ej konkurrensutsatta försäkringar.

Med *tjänstepensionsförsäkring via valcentral* avses en tjänstepensionsförsäkring där den anställde själv kan välja försäkringsgivare via en valcentral som förmedlar premien från arbetsgivaren till försäkringsgivaren. Olika kollektivavtalsområden har olika valcentraler. Premier för kollektivavtalade tjänstepensionsförsäkringar kan också förmedlas utanför valcentraler.

Detaljerade uppgifter finns att hämta i Svensk Försäkrings statistikdatabas:

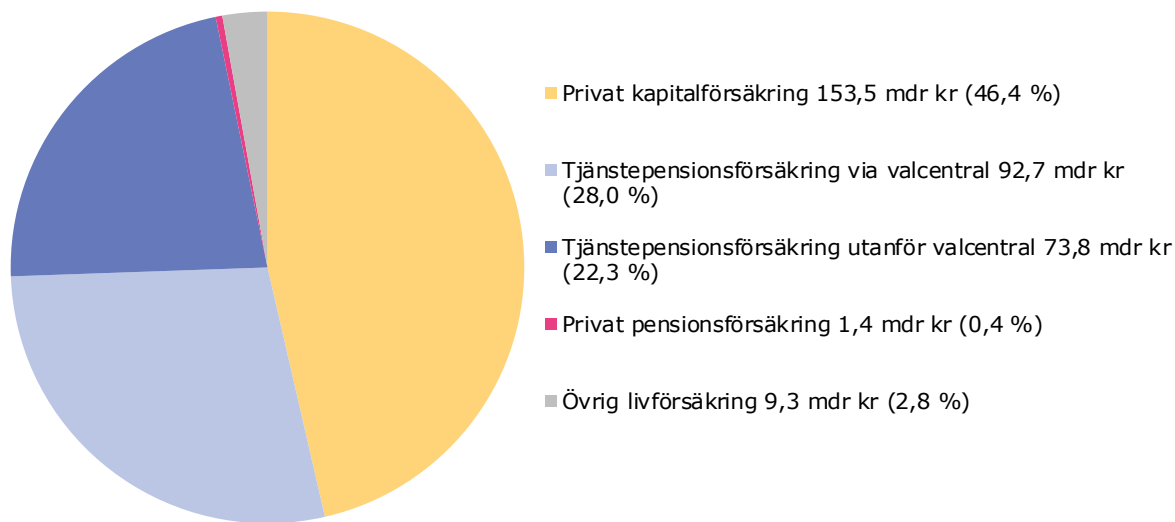
www.svenskforsakring.se/statistik/statistikdatabas/

Under de fyra senaste kvartalen, kvartal 1 2022 till och med kvartal 4 2022, betalades det in sammanlagt 331 miljarder kronor i premier till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar. Privata kapitalförsäkringar stod för den största delen, 46 procent (153,5 miljarder kronor), av

de inbetalda premierna under de senaste fyra kvartalen. Cirka 167 miljarder kronor (50 procent), gick till tjänstepensionsförsäkringar, där över hälften, 93 miljarder kronor, gick via valcentraler (se diagram 8).

Diagram 8. Inbetalda premier till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar årsvärden (summan av de fyra senaste kvartalen 2022K1-2022K4), fördelat per produktområde

Miljarder kronor och andel i procent

Anm.: Diagrammet visar inbetalda premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital. I *Övrig livförsäkring* ingår premiebefrielse-, gruppliv- och sjukförsäkring som inte tecknats av arbetsgivare i anslutning till anställning utan av "privat" försäkringstagare, där sjukförsäkring avser sådan som inte kan sägas upp av försäkringsföretaget och därför klassas som livförsäkringsrörelse. Både företag och privatpersoner kan spara i privata kapitalförsäkringar.

Källa: Svensk Försäkring.

Tjänstepension och tjänstepensionsförsäkring

Tjänstepension kan betalas av arbetsgivare som ett komplement till den allmänna pensionen. Mer än 90 procent av alla anställda i Sverige har tjänstepension. I de fall arbetsgivaren erbjuder tjänstepension så är det vanligt att pensionsåtagandet sker via en *tjänstepensionsförsäkring*, vilket ger arbetsgivaren rätt till skatteavdrag. I det som sorterar under *tjänstepensionsförsäkring utanför valcentral* i statistiken ingår även kapitalförsäkring för tjänstepension, vilket till exempel kan användas vid så kallad direktpension.

Tjänstepension upphandlas i de flesta fall i kollektivavtal mellan fack och arbetsgivare. De flesta tjänstepensionsförsäkringar innebär att individen kan välja sparform själv, för hela eller delar av kapitalet, via valcentraler. För en annan del av tjänstepensionerna så har kollektivavtalsparterna valt sparform. Läs mer om de olika sparformerna i faktarutan på sidan 17.

Vissa arbetsgivare har inte kollektivavtalade tjänstepensioner; arbetsgivaren kan i sådana fall välja att teckna eget – individuellt – tjänstepensionsavtal.

Kapitalförsäkring

Det finns flera typer av kapitalförsäkring i denna statistik. *Kapitalförsäkring för tjänstepension* ingår i produktområdet tjänstepensionsförsäkring och inkluderar kapitalförsäkringar som har sitt upphov i tjänstepensionsutfästelser (exempelvis direktpension). *Privat kapitalförsäkring* kan vara företagsägd och privatägd. Den inkluderar kapitalförsäkringar av sparandetyper enligt skattekategori K. Kapitalförsäkring i form av *grupplivförsäkringar* rapporteras i produktområdet Övrig livförsäkring.

Diagram 9 visar premieinbetalningar till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar per kvartal. De sammanlagda premieinbetalningarna har minskat med drygt 24,3 miljarder kronor fjärde kvartalet 2022 jämfört med motsvarande kvartal året innan. Det motsvarar en minskning med 26 procent.

Premieinbetalningarna till privat kapitalförsäkring minskade med närmare 45 procent (-26,1 miljarder kronor), jämfört med kvartal 4 2021. Premieinbetalningarna till tjänstepension utanför valcentral ökade med 2 procent (0,3 miljarder kronor). Övriga livförsäkringar ökade med drygt 12 procent (0,3 miljarder kronor) jämfört med kvartal 4 2021. Den kapitalförsäkring för tjänstepension som inte innehåller en tjänstepensionsutfästelse ska redovisas i kategorin privat kapitalförsäkring.

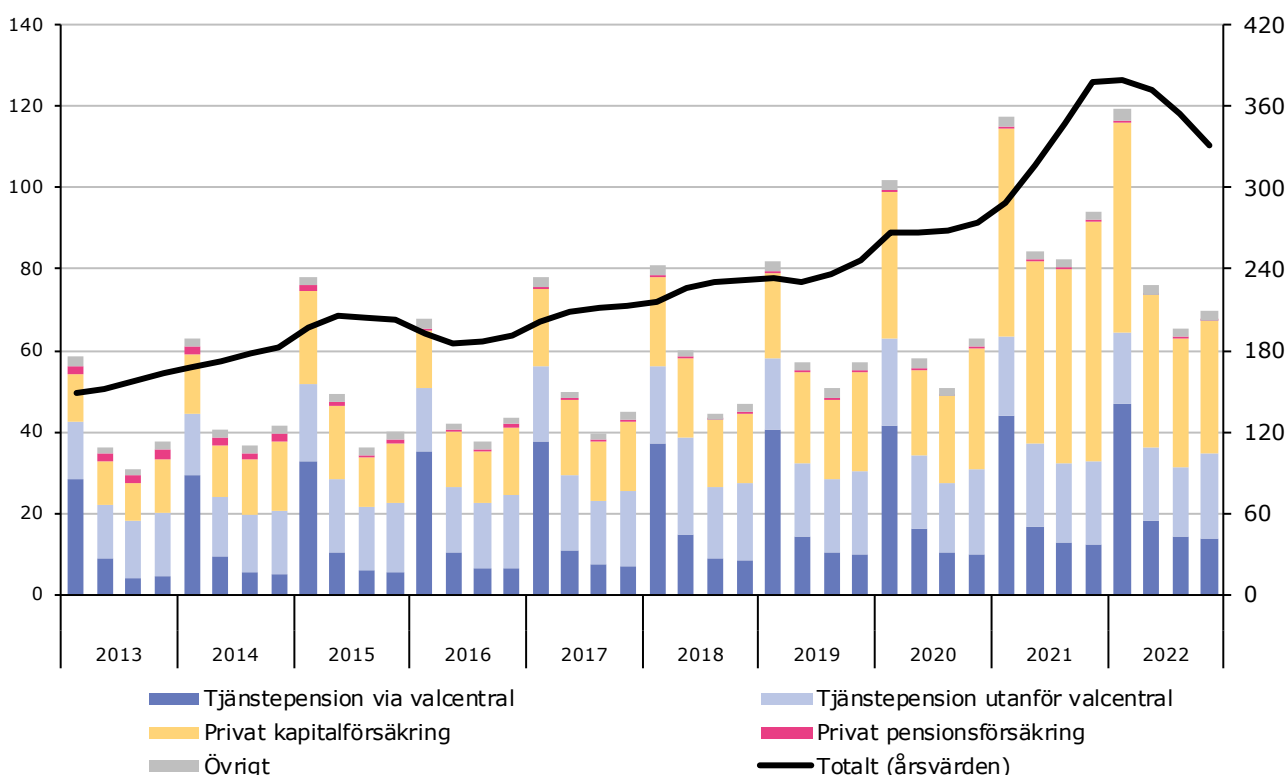
Detta innebär att kategorin privat kapitalförsäkring kan innehålla både privatägd och företagsägd kapitalförsäkring.

Inbetalningarna till privata pensionsförsäkringar minskade kraftigt inför att avdragsrätten avskaffades 2016, och har sedan dess minskat något ytterligare. Fjärde kvartalet 2022 skedde det en minskning med knappt 13 procent (-0,1 miljarder kronor) av inbetalda premier till privata pensionsförsäkringar jämfört med motsvarande kvartal året innan.

Sett ur ett längre perspektiv så har de årliga premieinbetalningarna till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar ökat med 103 procent (168 miljarder kronor) under de senaste 10 åren.

Diagram 9. Inbetalda premier till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar per produktområde 2013–2022

Kvartalsvärden (stapel, vänster axel) och rullande årsvärden (linje, höger axel)
Miljarder kronor

Anm.: Diagrammet visar inbetalda premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital. I *Övrig livförsäkring* ingår premiefrielseförsäkring, grupplivförsäkring och sjukförsäkring som inte tecknats av arbetsgivare i anslutning till anställning utan av "privat" försäkringstagare, där sjukförsäkring avser sådan som inte kan sägas upp av försäkringsföretaget och därför klassas som livförsäkringsrörelse. Både företag och privatpersoner kan spara i privata kapitalförsäkringar.

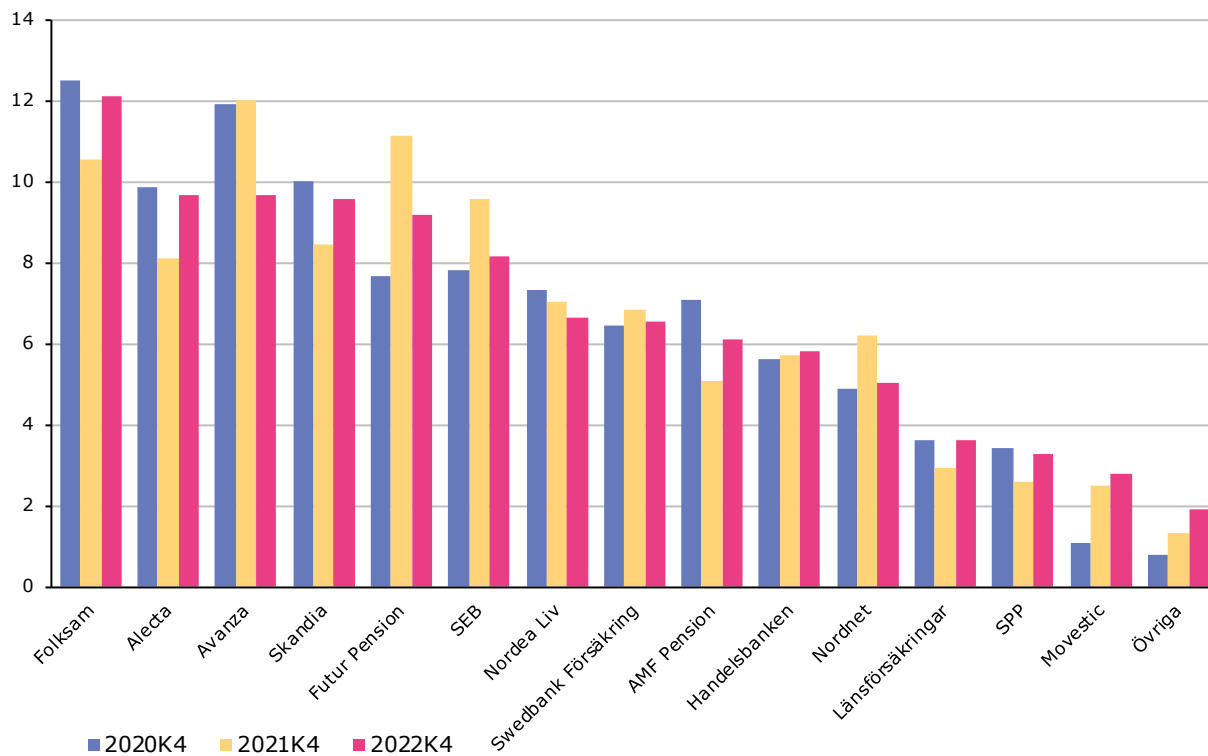
Källa: Svensk Försäkring.

Det rullande årsvärdet för premieinbetalningarna till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar uppgick till knappt 331 miljarder kronor kvartal 4 2022.

Närmare en tredjedel (31 procent) av de inbetalda premierna gick till Folksam, Alecta, Avanza och Skandia (se diagram 10).

Diagram 10. Marknadsandelar i procent av årliga inbetalda premier till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar, per företagsgrupp/företag

Procent

Anm.: Diagrammet visar andelar av inbetalda premier till konkurrensutsatta försäkringar de senaste fyra kvartalen (rosa staplar) samt för motsvarande årsperioder ett respektive två år tidigare (gula respektive blå staplar). I inbetalda premier ingår inte uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital. Skadeförsäkring inom livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen ingår inte.

Källa: Svensk Försäkring.

Marknadsandelar i statistikdatabasen

Marknadsandelar för olika produktområden inom livförsäkringsmarknaden, t.ex. för tjänstepensionsförsäkringar, finns i statistikdatabasen:

[Snabba fakta om försäkringsföretagen](#)

Livförsäkringssparande

Av de knappt 70 miljarder kronor som betalades in i premier till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar under det fjärde kvartalet 2022, så avser majoriteten – 68 miljarder kronor – ett livförsäkringssparande i form av tjänstepensionsförsäkringar, privata kapitalförsäkringar och privata pensionsförsäkringar. De resterande dryga 2 miljarderna är inbetalningar till bland annat premiebefrielseförsäkringar, grupplivförsäkringar och sjukförsäkringar.

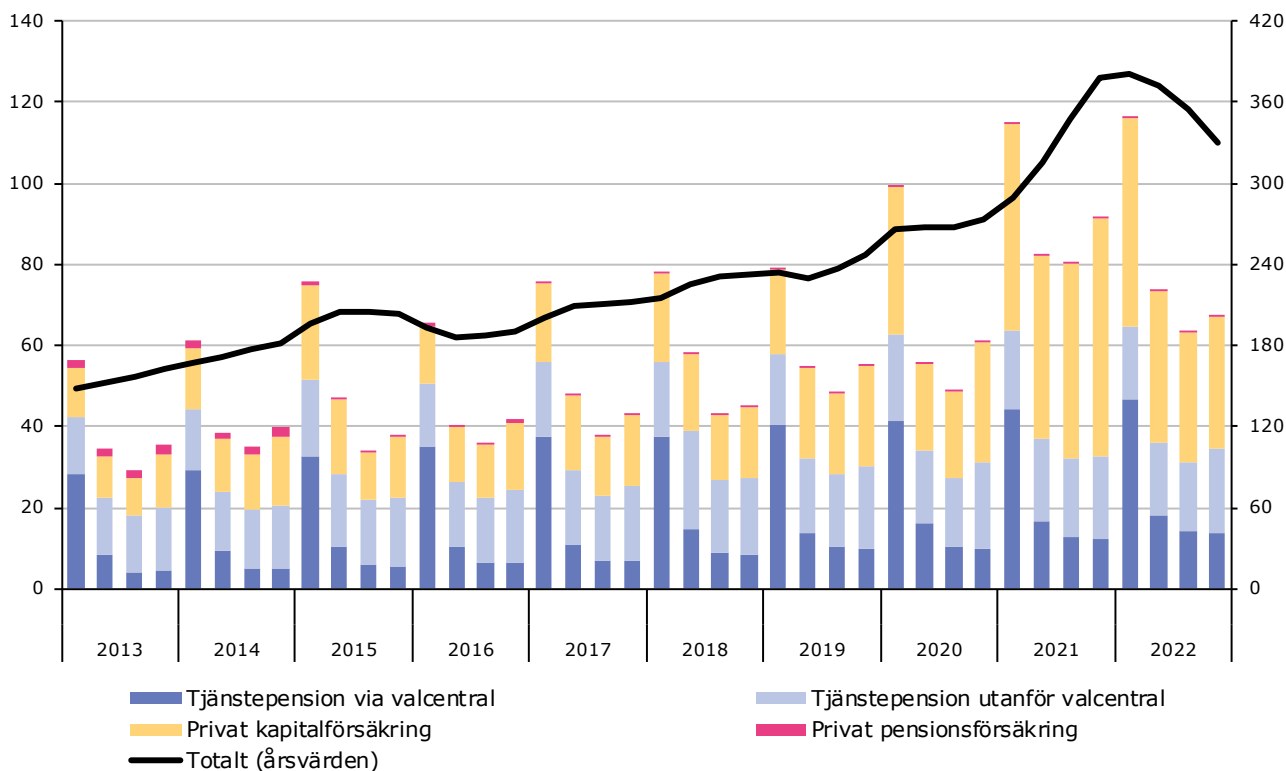
Knappt hälften (49 procent) av livförsäkringssparandet utgörs av sparande i privata kapital-

försäkringar och privata pensionsförsäkringar. Resterande 51 procent av livförsäkringssparandet utgörs av sparande i tjänstepension. Av tjänstepensionssparandet betalades över hälften in utanför valcentraler. Denna andel varierar dock kraftigt mellan kvartalen (se diagram 11).

Sparandet i tjänstepensionsförsäkringar har ökat trendmässigt över en längre tid. Det privata livförsäkringssparandet varierar mer, men har även det ökat kraftigt ur ett längre perspektiv.

Diagram 11. Livförsäkringssparande, konkurrensutsatta försäkringar, 2013–2022

Kvartalsvärden (stapel, vänster axel) och rullande årsvärden (linje, höger axel)
Miljarder kronor

Anm.: Avser inbetalda premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital. Både företag och privatpersoner kan spara i privata kapitalförsäkringar.

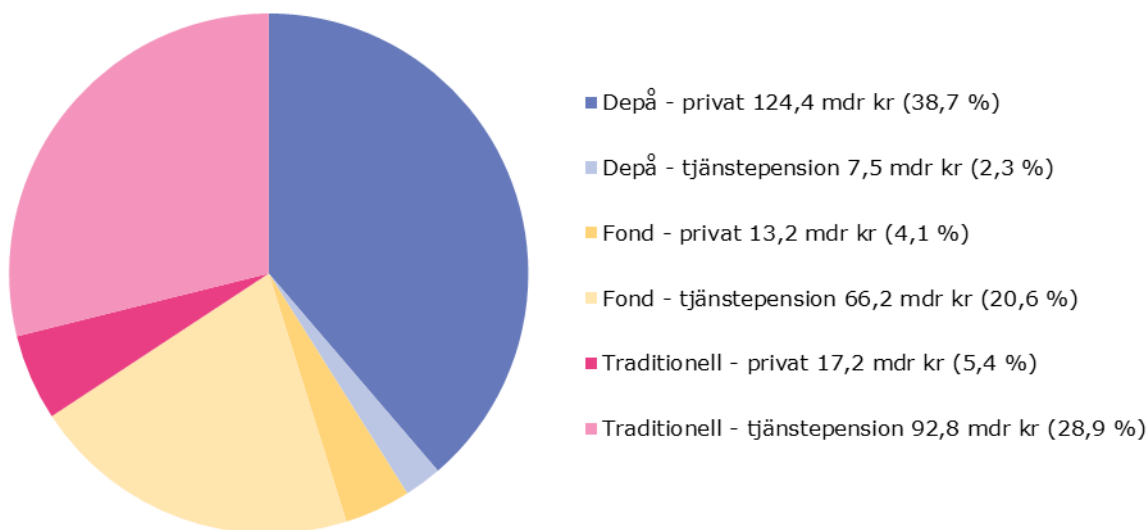
Källa: Svensk Försäkring.

Livförsäringssparande kan ske i traditionell försäkring, fondförsäkring eller depåförsäkring. Enligt årsvärdet för kvartal 4 2022 placerades 41 procent i depåförsäkring, 34 procent i traditionell försäkring och 25 procent i fondförsäkring (se dia-

gram 12). Över hälften (56 procent) av sparandet i tjänstepensionsförsäkringar skedde som traditionell försäkring, medan majoriteten (80 procent) av det privata livförsäringssparandet skedde som depåförsäkring.

Diagram 12. Livförsäringssparande fördelat på sparform, konkurrensutsatta försäkringar, årsvärde (summan av de fyra senaste kvartalen, 2022K1–2022K4)

Miljarder kronor och andel i procent

Anm.: Avser inbetalda premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital. I "privat" ingår privat kapitalförsäkring och privat pensionsförsäkring. Både företag och privatpersoner kan spara i privata kapitalförsäkringar.

Källa: Svensk Försäkring.

Traditionell försäkring, fondförsäkring och depåförsäkring

Vid *traditionell försäkring* väljer försäkringsföretagen hur kapitalet ska förvaltas, och de bär den finansiella risken. Traditionell försäkring kan vara förmånsbestämd respektive premiebestämd. Med *förmånsbestämd försäkring* avses försäkring för vilken förmånen bestäms som ett fast periodiskt belopp eller en viss procent av lönen. Med *premiebestämd försäkring* avses försäkring för vilken premien bestäms som ett fast periodiskt belopp eller en viss procent av lönen.

Med *fondförsäkring* avses en livförsäkring vars premier enbart får placeras i fondandelar. Försäkringstagaren anvisar själv hur premier och avkastning placeras i en eller flera fonder. Fondandelarna ägs av försäkringsföretaget för försäkringstagarens räkning.

Med *depåförsäkring* avses en livförsäkring vars premier placeras i värdepapper eller i fondandelar. Försäkringstagaren kan själv välja vilka värdepapper eller fondandelar som premierna placeras i. Dessa placeras i en depå. Om premier enbart får placeras i fondandelar, anses en sådan försäkring vara en fondförsäkring.

Inflyttat försäkringskapital

Sedan mitten av 2000-talet är det möjligt att i vissa försäkringsavtal inom tjänstepensionsförsäkring och övrig livförsäkring flytta hela eller delar av det sparade försäkringskapitalet till ett annat försäkringsföretag. Flytträtten har utökats successivt över tid och i april 2021 infördes till exempel lagstiftning som innebär ett tak för de flyttavgifter som får tas ut vid flytt av individuella fond- och depåförsäkringar.

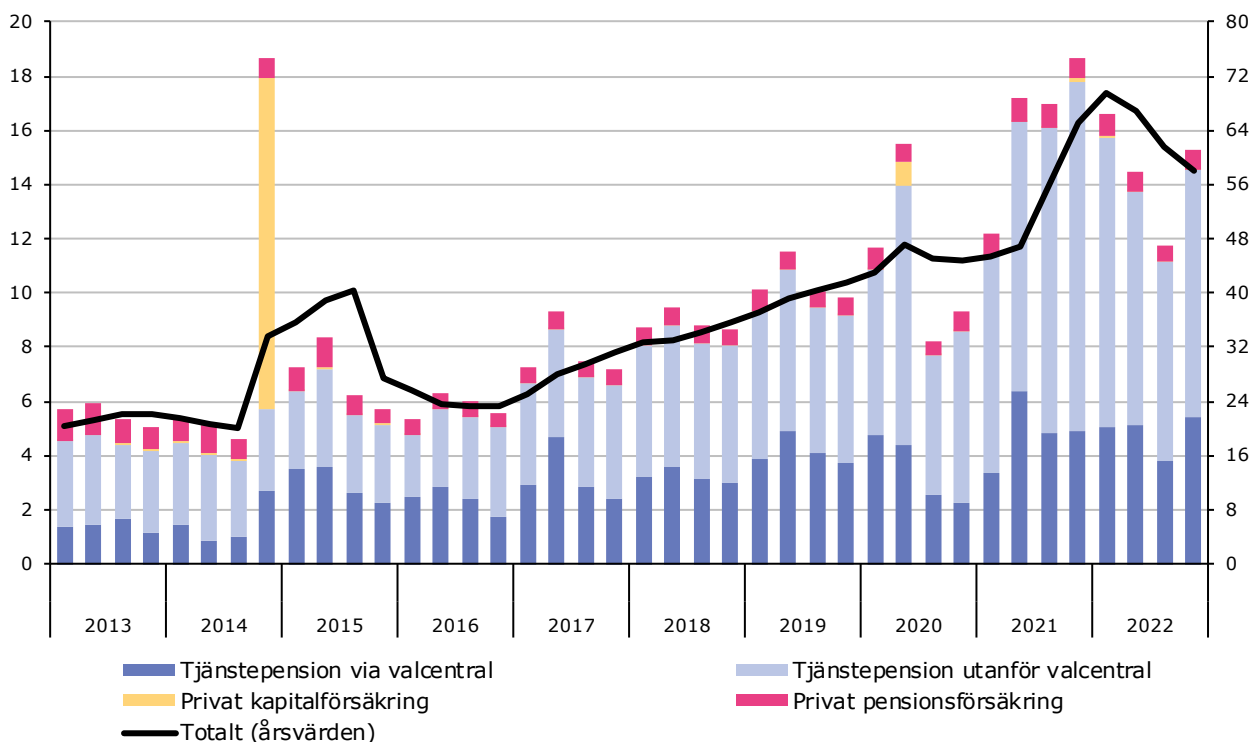
Under det fjärde kvartalet 2022 flyttades drygt 15 miljarder kronor av försäkringskapitalet (se diagram 13). Jämfört med motsvarande kvartal året innan har det inflyttade kapitalet minskat med drygt 18 procent (-3,4 miljarder kronor). Flyttarna

av tjänstepensionsförsäkringar via valcentraler har ökat med 12 procent (0,6 miljarder kronor), flyttarna av tjänstepensionsförsäkring utanför valcentraler har minskat med nästan 30 procent (-3,9 miljarder kronor) och flyttarna av privat pensionsförsäkringar har minskat med drygt 5 procent (-0,04 miljarder kronor).

Sett ur en längre tidsperiod har det flyttade försäkringskapitalet däremot ökat kraftigt. Det rullande årsvärdet har ökat från drygt 22 miljarder kronor till drygt 58 miljarder kronor under de senaste 10 åren. Flyttar av tjänstepensionskapital utanför valcentraler står för den största delen av ökningen för tjänstepensionsförsäkring.

Diagram 13. Inflyttat försäkringskapital per produktområde, 2013–2022

Kvartalsvärden (stapel, vänster axel) och rullande årsvärden (linje, höger axel)
Miljarder kronor

Anm.: Inflyttat försäkringskapital avser hela det försäkringskapital (inkl. återbäringskapital) som överförs genom inflyttning från annat företag, eller inom ett företag. Även inkomna premier (kapital) som avser beståndsöverlåtelse till företaget ingår, även ifall sådana belopp redovisas över balansräkningen. Flera av nivåförändringarna beror på att flytträtten successivt utökats till fler avtalsområden och att det därmed frigjorts mer kapital som kan flyttas. Nivåförändringen det fjärde kvartalet 2014 beror till stor del på att det flyttades sammanlagt 12,2 miljarder kronor till Nordea Livförsäkring i Sverige från Nordea Livförsäkring i Finland genom en beståndsöverlåtelse. De senaste årens goda kapitalavkastning på det förvaldade försäkringskapitalet bidrar till ökningen av det inflyttade kapitalet. Det är inte säkert att detta innebär att antalet flyttar har ökat.

Källa: Svensk Försäkring.

Totalavkastning

Totalavkastningen är ett mått på värdeförändring och direktavkastning på de tillgångar som förvaltas av försäkringsföretagen för försäkringstagarnas räkning. Avkastningen på livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagens tillgångar är betydelsefull eftersom den påverkar nivån på de framtida pensionsutbetalningarna.

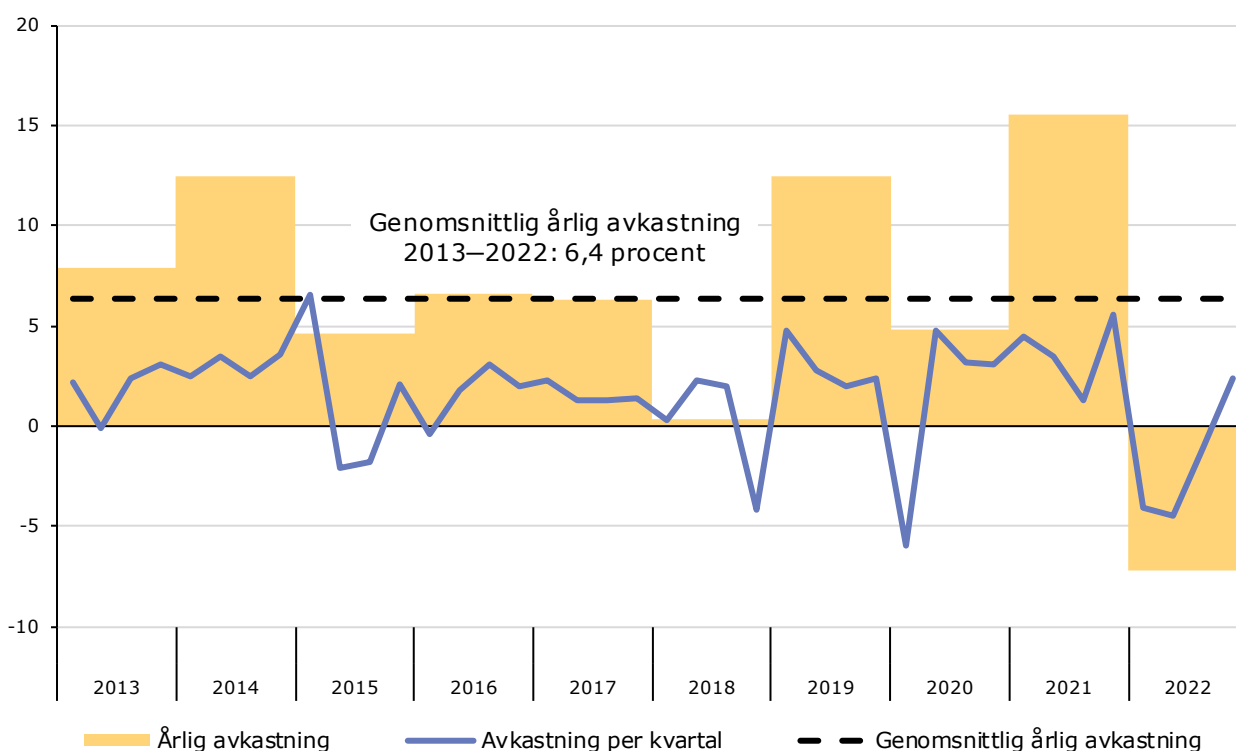
För det fjärde kvartalet 2022 var den genomsnittliga totalavkastningen på livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagens tillgångar 2,4 procent.

Det innebär att hittills i år har avkastningen på tillgångarna varit -7,2, vilket är betydligt lägre än den genomsnittliga avkastningen under de senaste tio åren som legat på 6,4 procent.

Att avkastningen varit låg under 2022 beror främst på den sämre utvecklingen på aktiemarknaderna i Sverige och i övriga världen till följd av Rysslands invasion av Ukraina, högre räntor till följd av stigande inflation och förväntningar om sämre ekonomisk utveckling.

Diagram 14. Genomsnittlig totalavkastning på tillgångar som förvaltas av svenska livförsäkrings- och tjänstepensionsföretag, 2013–2022

Procent

Anm.: Totalavkastningen är beräknad som ett medelvärde av livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagens avkastningar, viktat med marknadsvärdet på de tillgångar som företagen förvaltar.

Källa: Svensk Försäkring.

Svensk Försäkring

SFS - Svensk Försäkring Service AB
Box 24043
104 50 Stockholm

08-522 785 00

info@insurancsweden.se